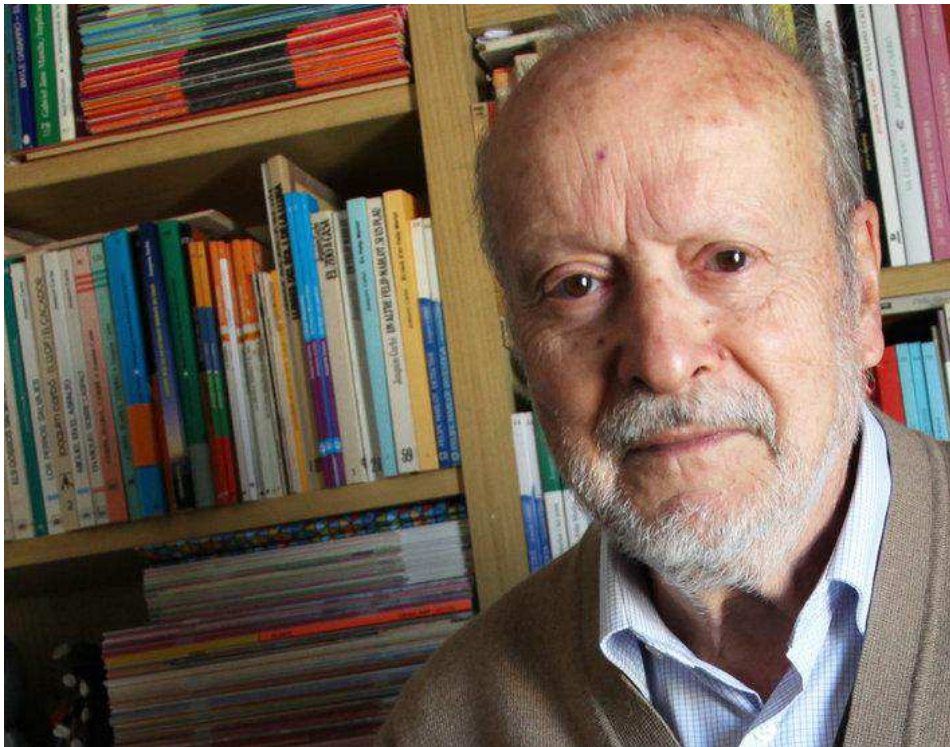

CULTURA 17 setembre 2017 2.00 h

ANIVERSARI LLUÍS LLORT

Uns orangutans de 50 anys

L'autor, Joaquim Carbó Foto: ELISABETH MAGRE.

Un orangutan en llibertat pot arribar a viure 40 anys. Els exemplars dels zoològics, ben cuidats, poden superar els 50. Els de Joaquim Carbó ara han fet mig segle. Van ser concebuts durant el franquisme, per tant, dins una gàbia i sota els efectes castradors del règim. Però Carbó sempre ha tingut una llibertat creativa insubornable.

Els orangutans (1967), que va ser finalista del Sant Jordi i ara reedita Males Herbes –amb una magnífica fotografia de Xavier Miserachs a la portada–, és una de les primeres novel·les de Carbó. L'obra, que no té capítols, passa en un sol dia, com *Ulisses* de Joyce, *Sota el volcà* de Lowry, *Els infinits* de Banville... Descriu el periple, urbà, rural i altre cop urbà, d'un jove humil que treballa d'auxiliar

administratiu en un banc. És un cràpula que viu força obsedit pel sexe, per “entrar i sortir”, com els orangutans. L'autor, a través de la mirada en primera persona del protagonista sense nom, ofereix un retrat àcid i crític d'una societat grisa i *desarrollista*.

Carbó va treballar tota la vida en una entitat bancària i per això va ser titllat “d'escriptor de diumenge”, de manera despectiva, com explica Jaume Fuster al pròleg de la reedició del 1980 d'aquesta novel·la, també inclòs en la present edició. Fuster lloa Carbó i, curiosament, sobretot el defensa dels atacs que va rebre del sector. Sembla que estava mal vist treballar, del que fos, i escriure. Actualment són ben pocs els escriptors que poden viure només de drets d'autor. Escriure patint se sol considerar més *intel·lectual*. Des de fa uns anys, per patir, només cal veure qui signa més per Sant Jordi.

Carbó, creuant els dits, va evitar la censura que previsiblement hauria impedit néixer *Els orangutans*. Aquesta reedició d'aniversari, rodó i venerable, es mereix alguns milers de nous lectors. Au, Quim, ja pots bufar les espelmes. Felicitats!

PUBLICAT A**Cultura**17-09-2017,
Pàgina 14